

CEREBRUM – Asociace osob po získaném poškození mozku, z.s.

Zpráva k analýze dotazníkového šetření projektu Chraň svou hlavu v davu

Cílem studie a výsledné analýzy byl sběr dat pomocí anonymního dotazníku, který měl za cíl zmapovat znalost veřejnosti v oblasti získaného poškození mozku, a to z okruhů:

- obecné znalosti
- zdravotnictví a medicína
- sport a úrazy hlavy
- dopad na rodinný i osobní život

a potvrzení či vyloučení níže uvedených hypotéz:

- 1) Zjistit hrubé povědomí vybrané populace v kontextu různých úhlů pohledu na problematiku poškození mozku. Hypotéza: Očekáváme signifikantně nižší povědomí v oblasti dopadu na osobní a rodinný život (změna osobnosti, komunikace). Pokud bude tato hypotéza potvrzena, budou další projekty zaměřeny více na tuto oblast – jak osvětou, tak hledáním vhodných partnerů a odborníků.
- 2) Zjistit ochotu veřejnosti spolupracovat na sběru dat týkající se problematiky poškození mozku. Hypotéza: Očekáváme, že množství uvedených otázek, jejich formulace, zaměření i čas nezbytný pro participaci ve studii, budou oslovenou veřejností bez větších problémů akceptovány. Očekáváme nadprůměrnou loajalitu při uvádění odpovědí z důvodu obecného zájmu společnosti o problematiku mozku a jeho poškození. Tato hypotéza by mohla být předmětem designu návazných projektů.
- 3) Zjistit míru celkového povědomí o tématu s ohledem na charakter oslovených respondentů, na věk, pohlaví a nejvyšší dosažené vzdělání. Hypotéza: Očekáváme, že nejnižší míra povědomí bude paradoxně v řadách populace starších lidí bez vysokoškolského vzdělání, kteří by mohli očekávat, že se správnost odpovědí dá odvodit s odvoláním na logiku a selský rozum. Naopak, očekáváme vysokou úroveň správnosti odpovědí v případě respondentů ekonomicky aktivní střední generace s vysokoškolským titulem.

Dotazník v elektronické podobě přes platformu Survio byl rozeslán následujícím institucím či osobám:

- VFN Praha
- Ústav leteckého zdravotnictví Praha
- Ústřední vojenská nemocnice Praha
- Masarykův onkologický ústav Brno
- Krajská nemocnice České Budějovice
- Evropská cestovní pojišťovna
- VZP Praha

Cerebrum – Asociace osob po získaném poškození mozku, z.s.

Křížkova 56/75A, 186 00 Praha 8 | kancelář: 226 807 048 | poradna: 775 577 701 | info@cerebrum2007.cz

www.cerebrum2007.cz

- Pojišťovna Generali
- Uniqa pojišťovna
- Jiří Ježek, profesionální cyklista, paralympijský vítěz
- Pfizer, česká pobočka
- Ministerstvo zdravotnictví
- Členům asociace v rámci newsletteru organizace Cerebrum
- Dotazník byl propagován na sociálních sítích Cerebra

Dotazníky byly rovněž vyplňovány širokou veřejností v rámci realizace externích akcí při prezentaci projektu Chraň svou hlavu v davu v Praze a Plzni, a to v období od 12.9. do 29.11. 2023.

V rámci rozeslaného odkazu na dotazník a vyplnění tištěných dotazníků bylo získáno 221 odpovědí a celkové výsledky analýzy byly zpracovány formou grafů v příloženém PDF dokumentu.

Výsledky dotazníkového šetření:

1. **Demografie:** Většina respondentů je žen (128) ve srovnání s muži (90), osoby uvádějící jiné pohlaví (3). Věkové kategorie jsou rozloženy poměrně rovnoměrně, s mírnou převahou kategorie 31 až 45 let. Vzdělání je nakloněno ve prospěch vysokoškolského a středoškolského s maturitou.

2. **Znalosti o poškození mozku:** Respondenti nejčastěji identifikovali změnu chování nebo nálady jako přehlížený příznak otřesu mozku, ačkoliv nejčastěji přehlíženým faktorem jsou zpožděné reakce nebo odpovědi. Větší polovina respondentů nesprávně odpověděla, že časový úsek doby než se objeví následky poranění mozku, může trvat několik minut či několik hodin. O něco menší druhá polovina většiny označila správně časový úsek projevů následků jako několik dní.

3. **Vnímání rizik:** Jako nejčastější příčinu smrtelných úrazů hlavy při sportu respondenti označili nejrizikovější motocyklové sporty a lyžování, což může odrážet vnímání veřejnosti nebo skutečnou statistiku nehod. Nejlepší způsob, kterým snížit riziko úrazu při sportu, i když to může znít paradoxně respondenti označili jako odpověď vždy nosit helmu, ačkoliv nejvhodnější odpovědí je učit sportovce, jak bezpečně padat nebo absorbovat nárazy.

4. **Dopady na rodinný život:** Respondenti vnímají komunikaci a vztahy mezi členy rodiny jako nejvíce ovlivňující faktor po získaném poškození mozku. To poukazuje na důležitost sociální podpory a možné potřeby terapeutických zásahů. Hypotéza ohledně nízkého povědomí dopadu poranění mozku na rodinný a osobní život v tomto případě nebyla potvrzena.

5. **Výzvy a podpora:** Emocionální a psychická zátěž je považována za největší výzvu pro rodiny jedinců s chronickým poškozením mozku. Nejvíce pomáhá podpora rodiny a blízkých, což zdůrazňuje význam a důležitost rodinného prostředí v procesu adaptace na novou situaci a nový životní styl.

6. **Křížové srovnání:** Analýza rozdílů mezi pohlavími a věkovými kategoriemi může poskytnout hlubší vhled do toho, jak se odpovědi liší mezi různými demografickými skupinami. Například, emoce a psychická zátěž jsou univerzálně uznávány jako hlavní výzva napříč věkovými skupinami. U mužů mírně převládá důraz i na finanční náročnost pro pečující rodinu o blízkého s poškozením mozku.

Z těchto poznatků je patrné, že veřejnost má určité znalosti o poškození mozku, ale stále existují mezery ve vnímání a porozumění, což může ovlivnit preventivní opatření proti poškození mozku. Tyto informace by mohly být užitečné pro vývoj vzdělávacích kampaní a podpůrných programů pro rodiny zaměřených na specifické potřeby a výzvy, které identifikovali respondenti.

Z dalšího zkoumání dat vyplývají následující zajímavé závěry a souvislosti:

1. **Faktor nedorozumění:** Nejčastější zjištění související s rodinným životem po získaném poškození mozku je narušení komunikace a vztahů mezi členy rodiny. To může posloužit jako důležitý bod pro budoucí vzdělávací programy, které by se měly zaměřit na to, jak zlepšit komunikaci a posilovat rodinné vazby po takovém zranění.

2. **Největší výzvy:** Emocionální a psychická zátěž je vnímána jako největší výzva pro rodiny jedinců s chronickým poškozením mozku. Toto zjištění by mohlo informovat o potřebě psychologické podpory a terapeutických služeb pro rodiny a nejbližší pečující, které se s těmito výzvami potýkají.

3. **Návrh programu:** Na základě těchto dat by mohl být navržen vzdělávací program nebo projekt, který by se zaměřil na následující oblasti:

- *Edukace a prevence:* zvyšování povědomí o rizicích poranění mozku při provozování různých sportovních aktivit a při rizikových situacích, kdy hrozí úraz hlavy.
- *Podpora rodin:* vytváření zdrojů a programů pro zlepšení komunikace a vztahů v rodinách zasažených poškozením mozku.
- *Emocionální a psychická podpora:* poskytování přístupu k terapeutickým a podpůrným službám pro rodiny a jedince pro zvládnutí psychické zátěže spojené s chronickým poškozením mozku.

Z celkové analýzy vyplývá, že respondenti odpověděli na většinu otázek správně. Ženy při vyplňování vykázaly nepatrně vyšší přesnost než muži. Respondenti vykázali obecně vysokou součinnost v rámci vyplňování dotazníku. Po vyplnění dotazníku se respondentům nabídl odkaz na správné odpovědi pod jinak skrytou (nezveřejněnou) stránkou na webu organizace Cerebrum zde: <https://cerebrum2007.cz/projekty/ministerstvo-zdravotnictvi-chran-svou-hlavu-v-davu/dotaznik-chran-svou-hlavu-v-davu/>

Správné odpovědi jsou v analýze označeny piktogramem zaškrtnutí.

Obecně budou výsledky této analýzy využity k designu propracovanějších datových sběrů v pokračujících projektech. Vzhledem k těmto závěrům by bylo možné vytvořit komplexní podpůrný program, který by zahrnoval jak preventivní tak rehabilitační strategie, přičemž by se přihlíželo k specifickým potřebám a výzvám identifikovaným respondenty.

Datum: 11.12.2023

Tento projekt je realizován za finanční podpory Ministerstva zdravotnictví ČR

Cerebrum – Asociace osob po získaném poškození mozku, z.s.

Křížkova 56/75A, 186 00 Praha 8 | kancelář: 226 807 048 | poradna: 775 577 701 | info@cerebrum2007.cz

www.cerebrum2007.cz